

Návrh na určenie Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR ako vykonávateľa investícií a reforiem Plánu obnovy a odolnosti SR

V zmysle Návrhu základných východísk pre zmenu Plánu obnovy a odolnosti Slovenskej republiky, vzatých na vedomie uznesením vlády SR č. 24 z 15. januára 2025, bude do aktualizovaného Plánu obnovy SR v rámci komponentu 5 Plánu obnovy a odolnosti SR (ďalej len „Plán obnovy“) zaradené nové alternatívne opatrenie, zamerané na podporu obnovy a pestovania lesov odolných voči klimatickej zmene.

Cieľom novej investície je prostredníctvom projektovej podpory poskytnúť finančné prostriedky na realizáciu činností zameraných na vykonanie opatrení na obnovu a pestovanie lesov odolných voči klimatickej zmene s cieľom zabezpečenia ich stability a odolnosti na lesných pozemkoch pre obhospodarovateľov lesa v geograficky vymedzených oblastiach na realizáciu súboru činností zameraných na pestovanie zmiešaných rôznorodých (viacdruhových) a rôznovekých lesov s viacetážovou priestorovou štruktúrou s cieľom zabezpečenia biodiverzity v lesoch s dobrou statickou stabilitou, odolnosťou a rezilienciou v podmienkach predpokladaných zmien klimatických faktorov.

Nová investícia Plánu obnovy je zameraná hlavne na:

- Miestne preventívne činnosti malého rozsahu proti prírodným rizikám,
- Obnovu lesohospodárskeho potenciálu, ku ktorého poškodeniu došlo v dôsledku požiarov, prírodných katastrof, nepriaznivých poveternostných udalostí, ktoré možno prirovnať k prírodnej katastrofe, iných nepriaznivých poveternostných udalostí, výskytu škodcov rastlín, katastrofických udalostí a výskytu škodcov rastlín a udalostí súvisiacich so zmenou klímy.

Investícia bude implementovaná prostredníctvom nasledovných činností:

- Aktívne usmerňovanie drevinového zloženia, veku a štruktúry lesov tak, aby sa na úrovni súčasných poznatkov minimalizovali predpokladané nepriaznivé dôsledky zmeny klímy a zároveň sa využili príležitosti priaznivého pôsobenia zmeny klímy na dreviny a lesy v rôznych podmienkach Slovenska.
- Podporu včasnej obnovy lesov vhodným reprodukčným materiálom nielen z hľadiska drevín, ale aj genetickej kvality z hľadiska produkcie a odolnosti v podmienkach meniacej sa klímy (v tejto súvislosti aj opatrenia pre zmiernenie negatívneho vplyvu poľovnej zveri na prirodzenú obnovu). Obnova lesa sa zabezpečí (môže ísť o zalesňovanie, podsejbu, podsadbu, prirodzené zmladenie a pod.) výhradne pôvodnými drevinami, okrem situácií, kedy bude preukázané, že pôvodné dreviny už nie sú adaptovateľné na očakávané zmeny klímy v danej oblasti.
- Opatrenia na ochranu lesov, ktoré znamenajú vyššiu odolnosť lesov voči disturbanciám a rozvráteniu lesných porastov.
- Minimalizáciu prípravy stanovišť s mechanickým zásahom do pôdy.
- V širšom kontexte všetky opatrenia pre podporu adaptácie lesov, ich odolnosti a ich udržateľného využívania v podmienkach klimatickej zmeny.

Obnova a pestovanie lesov odolných voči klimatickej zmene je dôležitá aj v súvislosti s plánovanými krokmi Európskej komisie, smerujúcimi k dosiahnutiu uhlíkovej neutrality

a k plneniu záväzkov jednotlivých členských krajín EÚ. Realizácia navrhovanej investície prispeje k budovaniu Európskej únie odolnej voči zmene klímy a pripravenej minimalizovať jej dôsledky.

Finančná alokácia na realizáciu opatrenia je 40 miliónov €. Táto suma predstavuje finančnú alokáciu prostriedkov mechanizmu. Uvedenú sumu je nutné navýšiť o daň z pridanej hodnoty v sume 9,2 milióna € zo zdrojov štátneho rozpočtu.

Vláda Slovenskej republiky v súlade s § 3 písm. f) zákona č. 368/2021 Z. z. o mechanizme na podporu obnovy a odolnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o mechanizme“) určuje Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR, ktoré je v zmysle § 9 ods. 1 písm. b) zákona č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy ústredným orgánom štátnej správy pre lesné hospodárstvo, za vykonávateľa investícií a reforiem Plánu obnovy a odolnosti SR pre Komponent 5 *Adaptácia na zmenu klímy*, Investíciu 2 *Obnova a pestovanie lesov odolných voči klimatickej zmene*. Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR v postavení vykonávateľa podľa § 5 zákona o mechanizme bude zodpovedné za implementáciu jemu zvereného opatrenia, vrátane plnenia stanovených cieľov.